

Hajdúföld

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3 PENGŐ.
EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLÉR.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM ALATT
TELEFON 3-48. SZÁM.

Trianon

Irta: Szontagh Tamás,
a TESz. országos elnöke.

Hét esztendeje hordozzuk a súlyos trianoni igát. Hét esztendeje küzdünk néma, leszorított szájjal, hogy roggvantan, inaszakadtan is embe- rül álljunk a ránk erőszakolt béke- parancsot.

Megtagadtuk véreinket, lenyomtuk életünk színvonalát a pusztán két pár meszgyéjére. Meztelen védtelen- ségünkben, — kezünkben a béke- olajágával az állig fegyverzett né- pek tanácsánál, a genfi Népszövet- ségnél kerestük életigazságunk vé- delmét.

Bizva a nagy nemzetek igazság- érzetében, nyilván hittük, hogy a békeévek során példátlan megcsu- foltatásunkról, a nemzetünkre hamis tanuk hamisított bizonyosságai alapján kimondott halálos ítélet kiáltó igaz- ságtalanságáról meggyőzhetjük a művelt világot.

Az eredmény azonban, amit erőnk végső megfeszítése árán elértünk, még csak ígérete sem lehet a jövő- nek. Mert hiszen van bizonyos meg- értés és jóakarás is — tagadhatatlanul — Mussolini baráti megnyilatkozásá- ban, de aki olvasta a Tempsnek a francia külügyi politika hivatalos szöcsövének rólunk való legírisszebb megemlékezését, az könnyen tisztá- ban lehet vele, hogy még ma is mit várhatunk a nagy nemzetek törté- neti igazságérzetétől.

Hiába állítjuk magunkat az- zal, hogy a nagyhatalmak kez- denek megbarátkozni a békerevi- zió gondolatával és hogy a Temps cikke a benesi jámbor óhajok meg- nyilatkozása csak. Ha trianoni ka- tasztrofa sem gyógyított ki még vétkes optimizmusunkból, legalább vegyük számításba, ha elhinni nem akarnók is, hogy az európai poli- tikában ma is Franciaország dik- tálja a tempót, kinek mindenesetre nagyobb érdeke a trianoni békeszer- ződések változhatatlansága mellett kardoskodó kis entente érdekeinek védelme, mint a magyar sérelmek meglátása, melyeknek gyógyítása szükségképpen a trianoni béke reviz- zióját hozná magával.

És a legnagyobb baj az, hogy a Temps hamis megállapításával szemben jóformán védtelenek va- gyunk. Hét esztendőn keresztül alig mertünk megkockáztatni egy-egy féligmeddig tiltakozásszámba menő erőtlen panaszt. Ellenben békekész- ségünk nyomatékos hangsúlyozása céljából igyekeztünk az egész vona- lon hozzányomorodni a trianoni mé- retekhez.

Igy lettünk hét esztendő alatt ki- vülről a „jó fiúk“, kikkel a genfi kon- ferenciákon már szóba álltak, sőt leereszkedőleg vállonveregettek, — mert megmutattuk, — amint a Temps írja, — hogy „Magyarország élhet és fejlődhet azokon az alapokon, — melyeket neki Trianonban adtak“.

Igy lettünk a valóságban ezalatt a hét év alatt a béliállítás szellemi prole-

tárok és jajtalan nyomorgók, az ön- gyilkosok országa.

Hogy azonban az európai közvé- lemény nem a valóság adatai sze- rint itéli meg a helyzetünket, hanem a Temps megállapításai szerint igaz- odik a magyar kérdésben, ez a multak szomorú tapasztalatai sze- rint nem lehet kétséges. És ezért nem az európai közvéleményt kell hibáztatnunk, hanem magunkat. Isten tudja hányadszor azzal ámi- tottunk magunkat, hogyha mi őszin- tén becsületesek, szavatartók, Eu- rópa érdekeit védők leszünk, Európa urai megértők és ha nem is igazsá- gosak, de méltányosak lesznek.

Hét esztendeig ezt vártuk, de vár-

hatjuk-e tovább? Van-e erőnk, van-e türelmünk további céltalan várako- zásokhoz? Bevárhatjuk-e ölbetett, tén- len kezekkel míg teljesen elfásulunk a reánk szabott nyomortól s a lassan sorvasztó pusztulás megfojtja ben- nünk az élniakarás utolsó szikráját is.

A magyar társadalomra vár a kényszerű feladat, hogy felemelje tiltó szavát a trianonizálás bűnös, halálhozó belső folyamata ellen és kifelé megmutassa az európai köz- véleménynek, hogy a valóságban mi- lyen irányban fejlődött Magyaror- szág „azokon az alapokon, melye- ket neki Trianonban adtak.“ Meg- kell mutatnunk a világnak azt a tenger szenvedést, azt a kínzó nyo-

mort, azt a hosszú belső sorvadást, melynek oka egyedül és főkép- pen Trianonban kereshető. Kül- földi ujságokban, barátaink és is- merőseink körében szüntelen han- goztatnunk kell, hogy ügyünket gyék újra revízió alá s a történeti igazság mondjon ítéletet fejünk fe- lett.

De addig ébren és őrtálva vi- gyázzunk, hogy a trianoni állapot magyar földben soha megelégedett- séget ne szülhessen, magyar arcon mosolyt ne fakasszon, a köztudatban valósággá ne válhasson.

Tiltakozunk utolsó lehelletünkig a feltámadásig tiltakozunk a tria- noni békeparancs ellen.

Impozáns ünnepség keretében helyezte el Magyarország Kormányzója a debreceni egyetem köz- ponti épületének alapkövét

Pénteken történt meg gróf Klebelsberg Kunó kultuszminister diszdoctorraavatása is. — Debrecen közönsége óriási lelkesedéssel fogadta az Államfőt

(A Hajdúföld tudósítójától.) A magyar nemzeti művelődés jeles- korának egyik legemlékezőbb eseménye játszódott le pénteken délelőtt azon a nagyszabású ünne- pélyen, mely a debreceni egyetem központi épületének alapkövetelével a tudományos és kulturális fej- lődés végtelen perspektíváit nyitotta meg Debrecen és a Tiszántul köz- zönsége számára. Az ünnepségnek különös fényt és jelentőséget az a körülmény adott, hogy a nagy mű- vet befejező központi palota ma még üresen álló telkén megjelent vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyar- ország lánglelkű Kormányzója is, akinek uralkodása minden nap kö- zelebb viszi a vergődő magyarságot lelki és területi feltámadásunk felé.

Az a diadalnap, melyet a Tisza István Egyetem tanácsa a csonka magyarországi végeknél ünnepi hó- dolat gyanánt felállított s amelyen keresztül az ország Nagyura a szel- lemi feltámadás leendő palotájának helyére belépett, nemcsak a hitet erősítette meg, nemcsak a reményt élesztette fel minden magyarnak lel- kében, de diadalmasan hirdette a magyarság újjászülésének s talpra- állításának közelségét is. Mindenki úgy érezte, hogy Magyarország Kor- mányzója tegnap fejezte be azt a korszakalkotó művet, melyet kilenc évvel ezelőtt, a kezdet stádiumában, boldog emlékeztető IV. Károly király vizsgálta felül először, s amelynek megtekintése a kultuszminiszterek közül főképpen gróf Zichy János, Hal- ler István és gróf Klebelsberg Kunó nevéhez fűződik.

Az alapkö, melyre a debreceni egyetem tündöklő koronáját, a köz- ponti épületet fogják ráhelyezni, annak a hitnek ad mindennél éke- sebb dokumentumot, hogy a ma- gyarság élniakarása bámulatraméltó csodákra képes és az a gondolat, mely a békeidőkben még I. Ferenc

József uralkodása alatt érelődött meg, nem veszett el a viszontagsá- gok éveiben sem s amely energiával vitte előbbre ügyét a világháboru alatt IV. Károly király, ép oly lel- kesedéssel s nagyszerű energiával tetőzte be azt a trianoni megalá- zottság legsötétebb napjaiban a ma-

gyar nemzet áldott szivü, erős aka- ratu és hősi lelkü Kormányzó Ura: Horthy Miklós.

A központi egyetem alapköveté- lével kapcsolatos ünnepségekről az alábbiakban számol be a Hajdúföld- tudósítója.

A Kormányzó fogadtatása

A központi egyetem alapköveté- lével kapcsolatos ünnepség reggel 8 órakor kezdődött a nagyállomás épületének virágfüzérekkel gazdagon feldiszitett perronján. Az egyházi, katonai és politikai előkelőségek már jóval 8 óra előtt összegyűltek. Festői látványt nyújtott a sok fekete polgári ruha között a sok katonai egyenruha és diszmagyar öltözet. A debreceni vitézi testület tagjait vitéz Toókos Gyula törzskapitány és vitéz Nagy Pál ny. altábornagy, szék- kapitány, vitéz Lépes Győző ny. ezredes, vitéz Porubszky Andor szék- tartó vezették Kivonultak a bajtársi egyesületek tagjai dr. Fazakas Sán- dor kerületi vezér, dr. Zih Sándor Csaba vezér, Tankó Béla Árpád vezér, Mráv Gyula Festetich-vezér, Lánzy Gyula Werbőczy-vezér és Péter Ferenc SzEFHE vezér vezeté- sével. A bajtársi diszszázadok élén Fliegenschnee Lajos főlövészmeister állott. A Kormányzót hozó „Turán“ vonat nyolc óra után 5 perccel ro- bogott be, miközben a helyőrségi zenekar a Himnuszot játszotta. Óriási éljenzés tört ki, midőn az államfő megjelent a szalonkocsi ajtajában. Kiséretében voltak: Görgey György testőrezredes, vitéz Magassházy László első szárnysegéd, Koós Miklós, Vetter Antal, Deák Gusztáv szárny- segédek, vitéz Igmandy-Hegyessy Géza testőrezredes, vitézi törzs- kapitány, Timon Béla testőrszázados, dr. Uray István, a kabinetiroda igaz- gatója, továbbá vele együtt érkeze- tek: gróf Klebelsberg Kunó kultusz-

minister, Petry Pál államtitkár, Barabás Samu, dr. Maday Gyula és dr. Gaál Mihály országgyűlési kép- viselők.

A tisztelgések

A Kormányzó ezután ellépett a diszszázad előtt, majd fogadta a vegyesdandárparancsnok, a vitézi székkapitány, a csendőrkörület, vá- mőrkörület vezetőinek, a kerületi rend- őrfőkapitánynak s végül Homonnay Dezső állomásfőnöknek jelentését.

A polgári hatóságok részéről dr. Hadházy Zsigmond főispán közön- tette elsőnek a Kormányzót a hó- dolatteljes szavakkal. A Kormányzó néhány meleg szóval köszönte meg az üdvözlést, majd Magoss György dr. polgármester intézett üdvözlő szavakat az államfőhöz Debrecen város nevében.

Megjelent előkelőségek

A pályaudvaron s a többi ünnepsé- geken megjelent előkelőségek közül a Hajdúföld munkatársa a következők nevét jegyezte fel: Baltazár Dezső püspök, id. Szele György, ref. lelkészelnök, Mellau Márton pápai kamarás, a debreceni római kato- likus egyház képviselőjében, dr. Lukács József a kegyesrendi társház főnöke, Papp Gyula szentszéki tanácsos görög szertartású róm. kath. parochus, Farkas Győző evangélikus lelkész.

A hatóságok és intézmények részéről dr. Hadházy Zsigmond főispán, Pákozdy Sándor alispán, dr. Magoss György pol- gármester, dr. Nábráczky Béla vármegyei főjegyző, dr. Olchváry Zoltán, a vir. Itélő- tábla elnöke, dr. Átányi József kir. fő- ügyész, dr. Perjessy Mihály táblai tanács- elnök, dr. Kesserű Lajos törvényszéki el- nök, dr. Gergits Károly főügyész, dr. Dem- Janovits Miklós járásbírósi elnök, gróf

Degenfeld-Schomburg József ref. egyházkerületi főgondnok, dr. Csűrös Ferenc kultúrtaácsnok, dr. Lánffy Gyula kincstári főtanácsos, a pénzügyigazgatóság igazgatója, dr. Ady Lajos kir. tankerületi főigazgató, Sesztina Jenő kormányfőtanácsos, felsőházi tag, a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, dr. Rác Lajos, a Mezőgazdasági Kamara elnöke, Balás Károly kormányfőtanácsos, a MAV üzletvezetőség igazgatója, Rákóczy Mihály postafőigazgató, Bohuss Károly postafőigazgató, dr. Galánffy János kormányfőtanácsos, a Közjegyzői Kamara elnöke, dr. Körössi Kálmán kormányfőtanácsos, az Ügyvédi Kamara elnöke, dr. Demkó Jenő államtitkár, dr. Szathmáry István, az Ebredő Magyarok Egyesületének debreceni elnöke, dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár, a Ker. Liga és Arany János Társaság elnöke.

A katonaság részéről a helyőrség egész tisztikara, vitéz László Miklós altábornagy, vegyesdandárparancsnok vezetésével, Gidófalvy Elemér csendőrezredes, a debreceni csendőrkörlet parancsnoka, Tinódy Vargha Sándor tábornok, a Vámörkerület parancsnoka, vitéz Dobó István ezredes, a 11. honvédszázados parancsnoka, lovag Wurmb Emil tüzérezredes, vitéz Nagy Pál ny. altábornagy, a debreceni Vitézi Szék kapitány, dr. Illyefalvy Vitéz Géza egyetemi rektor, dr. Huzella Tivadar orvoskar, dr. Márffy Ede jog- és államtudományi, dr. Szabó Dezső bölcsészeti, Sass Béla hittudományi dékánok, dr. Vargha Kálmán gazdasági akadémiai igazgató, dr. Preinészberger Jenő vizsgálóbíró, dr. Szontagh Felix, dr. Neuber Ede, dr. Láng Nándor, dr. Belák Sándor, dr. Mitrovics Gyula, dr. Hüttl Tivadar, dr. Bacsó Jenő, dr. Elischer Gyula, dr. Tóth Lajos, Csánki Benjámán, dr. Erdőss József, dr. Tankó Béla, dr. Vargha Zsigmond, dr. Rugonfalvi-Kiss István, dr. Mülleker Rezső, dr. Husz

Richárd, dr. Lencz Géza, dr. Hankiss János, dr. Marton Géza, dr. Kovács Andor, dr. Pokoly József, dr. Pápay Károly, dr. Papp Károly, dr. Mikó Gyula, dr. Benedek László, dr. Wekerdy József, dr. Hoffer András egyetemi tanárok, dr. Pavletis Károly kuriai bíró, Fackh Leon bírodalmi lovag, ny. ezredes, gróf Almásy Pálné, báró Wangenheim Gyuláné, Koncz Auréline, a Dóczy-intézet igazgatója, dr. S. Szabó József, a ref. főgimnázium igazgatója, dr. Zalay János, reáliskolai igazgató, Nagy József ny. pénzügyigazgató és Debrecen közéletének sok más előkelősége.

A bevonulás

A Kormányzó és kísérete a fogadtatás után az egybegyűlt közönség szünni nem akaró éljenze között felszállt a piros bársonnyal fel díszített villamoskocsira, mely őt az Arany Bikáig vitte s itt át kellett szállania a város ötösfogatára. Az ötösfogaton való kivonulás impozáns jellege felejthetetlen emléket hagyott a nézőközönség lelki világában.

Az utvonalon végig a debreceni tanintézetek diákságának sorfala állott.

Általános feltűnést keltett

a reáliskola fuvószenekara, melynek kék-sapkás zenészeit Koll wentz Rezső tanár, a kiváló kar mester dirigálta. A 12-16 éves tanulók közül álló és kifogástalanul működő ifjusági zenekar a Kormányzót is meglepte, aki mosolyogva intezett Magyarországot legkisebb „katonazenekar”-ának.

Az alapkövetés

* A Kormányzó kíséretével együtt fél 9 órakor érkezett ki a központi egyetem leendő palotájának telkére, hol a diadalkapu előtt az egyetem tanácsa fogadta. A vörös drapériás baldachin padsorait ekkor már szüntült megöltötte az előkelő közönség, mely nagy üdvözléssel fogadta az államfőt. Horthy Miklós Kormányzó először az alapkövetés helyezett épület-tervezőt tekintette meg, majd elfoglalta helyét a díszsátorban. Az ünnepélyt a Nemzeti Hírszék elnöke nyitotta meg, majd dr. Illyefalvy-Vitéz Géza ezidei rektor méltatta a nap jelentőségét.

Az új egyetemépület — mondotta — kedves otthona lesz a tudomány és biztató ígérete annak, hogy a reménység nem halt meg, hanem újra feltámadt az élet. Beszédében hangsúlyozta a kormány s a város érdemeit, melynek következtében az egyetem szellemtudományi fakultásai és díszes hajlékai fognak találni. A rektor győnyörű szavai után Baltazár Dezső püspök kérte az egyetemre Isten áldását, majd Magoss György polgármester a város örömeinek adott kifejezést.

Kleblberg kultuszminiszter beszéde

A következő szónok gróf Klebl-

A Kormányzó beszéde

A kultuszminiszter nagy tetszéssel fogadott szavai után Illyefalvy Vitéz Géza engedélyt kért az alapító okmány elhelyezésére, melyet a Kormányzó a következő szavakkal engedélyezett:

— Alig egy esztendővel a klinikai épületek befejezése után most a Tisza István Tudományegyetem központi épületének alapkövetés tesszük le. Ennek a palotának felépítése lehetővé teszi majd, hogy az egyetem összes fakultásai méltó hajlékot nyerjenek és megfelelő környezetben fejthessenek ki minél értékesebb munkásságot.

— Nagy és nehéz feladatok várnak a debreceni egyetemre a nem-

berg Kunó kultuszminiszter volt, aki nagyszabású beszéde során többek között ezeket mondotta:

— Az új kornak, amely ránk köszöntött, legyen egyik karakterisztikus mozzanata, hogy ne csak egyetemi épületeket emeljünk, de az ifjuságot testileg, de különösen erkölcsileg neveljük. Ez az út, amelyen biztosítjuk a kultúrfejlődést.

Ez azt jelenti, hogy nekünk azt az elsőbbséget, amelyet a földünk keletre élő és környező államok, népek felett a reformkorban és a kiegyezés korában kivivtunk, fenn akarjuk tartani a jövőben is. Mit jelentene ennek az iránynak megtagadása. Azt jelentené, hogy míg csüggedve mai helyzetünkbe belenyugodnánk, hogy ezt a a fölényünket feladjuk belenyugodnánk abba, hogy a bennünket környező államok közoktatási, szellemi téren bennünket tulszárnyaljanak! Ebben az ünnepélyes órában kérem a magyar nemzetet, óhajtáná-e a körülöttünk élő államokkal szemben a lemondás politikáját? A hátramaradás politikájába beletörődést abba, hogy lefegyverezésünk után szellemileg is fegyverkezünk le, megadjuk magunkat kegyelemre? Ugyebár, ezt nem akarjuk. Építjük itt ezt a palotát és kérjük hozzá minden jó magyar embernek szeretetét.

zet jövője érdekében. Itt a nagy Alföldön, a tiszántúli magyarság ősi centrumában meg kell nyernie a haladás, a kultúra számára a magyar nép lelkében szunnyadó hatalmas őserőt.

— A tudomány egész mezején küzdenie kell azokért az eszmékért és ideálokért, amelyek szolgálatában évszázadokon át oly sok érdemet szerzett az ő nagy elődje, az ősi kollegium. A haza iránti kötelesek teljesítésében pedig ama csodálatosan nagy férfiu szellemét kell kisugározni, akinek dicső nevével viseli.

— Erős a hitem, hogy a Tisza István Tudományegyetem az ősi

debreceni kollegium tradíciójához méltóan fogja, úgy mint eddig, a jövőben is nehéz kulturhivatását teljesíteni.

— Ezzel az óhajttal helyezték el most az egyetem központi épületének alapkövet.

A beszédet frenetikus tetszésvihar köszöntötte.

Az alapkövetés elhelyezett okmány

Az ünnepély további folyamán dr. Nagy Árpád államtitkár a Kormányzó felé fordulva felolvasta az okmány szövegét, melyet tegnapi számunkban teljes szövegében közöltünk.

A díszes kiállítás oklevelet először a Kormányzó írta alá, majd gróf Kleblberg Kuno kultuszmi-

A kultuszminiszter diszdoktorrá avatása

A Kormányzó és az előkelő közönség 10 órakor átvonult a klinikai felvételi épület aulájába, ahol végbement gróf Kleblberg Kuno kultuszminiszter diszdoktori avatása. Az emelvényen Horthy Miklós kormányzó foglalt helyet, az egyetemi tanács pódiuma előtt pedig Petry Pál, Nagy Árpád államtitkárak és Denhoff Antal miniszteri tanácsos között a kultuszminiszter. A rektor megnyitó szavai után a Kormányzó engedélyt adott a miniszter honoris causa doktorrá avatására, majd dr. Márffy Ede jogi kar dékán méltatta hatalmas és mélyhatású beszédében a datoraudusnak a magyar kultúra és oktatásügy körül szerzett hivatlatlan érdemeit.

Az előadottak alapján — fejezte be beszédét, — méltán mondhatjuk, hogy gróf Kleblberg Kunó báró Eötvös József óta Magyarország legnagyobb koncepciója kulturpolitikusa.

— Gróf Kleblberg Kunó m. kir. kultuszminisztert ezennel a debreceni egyetem jog- és államtudományi karán az államtudományok honoris causa doktorrá avatom s a vonatkozó diszklevelet a kar nevében

A kultuszminiszter köszönete

— Mindenek előtt — mondotta — köszönetet mondok a Kormányzónak, hogy megtisztelte jelenlétével az ünnepséget.

Nem véletlen művét látom abban — mondotta ezután —, hogy rövid pár hét keretén belül a római egyetem és a legnagyobb magyar református városnak, Debrecennek egyeteme tisztel meg honoris causa doktorsággal.

— Szimboluma ez annak, hogy milyen irányban kell haladni a magyar kultuszminiszternek, hogy működése sikeres lehessen. Nekünk magyaroknak úgy az államhatalom, mint történelmi egyházunknak erejét egyesíteni kell nagy nemzeti ideáljaink érdekében.

— Amikor meleg szeretettel köszönöm ezt, akkor egy hármaz szá-

niszter, Baltazár Dezső, Degenfeld-Schumburg József, dr. Hadházy Zsigmond főispán, dr. Magoss György polgármester, dr. Nagy Árpád államtitkár, dr. Illyefalvy Vitéz Géza rektor s az egyetem tanács tagjai, végül Korb Flóris műegyetemi tanár és dr. Jeszenzky Sándor, az építési osztály vezetője látták el aláírásokkal.

Az okmányt ezután behelyezték az alapkövetés az első kalapácsütést a Kormányzó eszközölte ezzel a jelmonddal: „Hazádnak rendületlenül!” A református püspök, polgármester és a rector magnificus kalapácsütései után a katonazenekar rázendített a Himnusz hangjaira s ezzel a lélekemelő ünnepség véget ért.

átadom.

A kultuszminiszter megalapított vette át a művészi kiállítás oklevelét, Haranghy Jenő festőművész mesteri munkáját és a hittudományi kar dékánjának szavai ismételve letette a fogadalmat. Ennek végeztével a rector magnificus a következő szavakat mondotta:

— Sokan nem egy ember alkotásának tekintik azokat, amelyeket a kultuszminiszter rövid néhány év alatt alkotott — mondotta többek között a rektor. — A lélek ereje azonban határtalan. Olyan hatalmas emberi alkotások állanak előttünk, amelyek hosszu századok fáradságát követelik.

— Az ország négy egyeteme és a létesített néhány száz elemi iskola a kultuszminiszter nagyszellemének tükörcsüdjéi. Ezekért a nagy alkotásokért szerény a diszdoktori oklevel, de fogadjon úgy exelenciád, mint ragaszkodásunknak és hálaunknak érdemét, tartósabb dokumentumát.

A rektor szavai után emelkedett szólásra gróf Kleblberg kultuszminiszter.

logot szeretnék adni vidéki egyetemeinknek. E három talizmán. Kultuszminiszter, tanácsotok és szeressétek az ifjuságot.

Nagy éljenzés és élénk helyeslés között foglalt helyet beszéde után a kultuszminiszter Majd Illyefalvy Vitéz Géza rektor bezárta a diszközgyűlést.

A diszközgyűlés után a Kormányzó rövid pihenőre visszavonult, majd 11 órakor kíséretével együtt autóra szállt, hogy résztvegyen a hajduböszörményi hősi halottak szobrának leleplezési ünnepségén.

— Tavaszi és nyári női kalap újdonságok legszebb választékban a Kalapüzemben, Piac-utca 9.

Egészséges gyümölcsöt és szőlőt

Nosprasen és Elosál

permetezés után termelhet.

Biztos védelem gomba- és rovarkártévkök ellen.

O I c s ó n a

„HANGYÁ”-ban

Rózsa-utca és Piac-, Miklós-utca sarok és „Csanak R.-T.”

Nagyszabású bankett dr. gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter tiszteletére

A debreceni egyetem tanárikara pénteken este fél 9 órai kezdettel nagyszabású bankettet rendezett az egyetem disz doktorává avatott gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter tiszteletére. A vacsorán megjelent az egyetem egész tanárikara és a résztvevők sorában a kultuszminiszteren kívül ott láttuk dr. Hadházy Zsigmond főispánt, valamint a debreceni közélet számos előkelőségét és dr. Tóth Károlyt, a szegedi egyetem rektorát. A banketten Lencz Géza dr. egyetemi prorektor köszöntötte fel a kultuszminisztert.

A kultuszminiszter válasza

A meleghangú pohárköszöntőre Klebelsberg Kunó kultuszminiszter válaszolt és többek között a következőket mondotta:

Az elismerésnek azok a szavai, amelyeket a mai ünnepélyen hallottam, megfognak erősíteni olyan irányban, hogy tovább is küzdhessek keservesen azokért a kulturpolitikai ideálokért, amelyeknek szolgálataiban már öt esztendő óta állok. (Éljenés.) Sokan vannak köztetek történészek és a történelemből tudjátok, hogyha valaki nagy célokra tör, azt egészen biztosan félreértik. Kis célokra, közelfekvő eszméknek

Klebelsberg kultuszminiszter — mondotta Lencz Géza — küzdött és szenvedett a katolikus Szeged és Pécs, az evangélikus és a kálvinista Debrecen egyeteméért és fakultásaiért. Disz doktori diploma soha igazabban méltóra nem esett, mint a mai napon, amidőn a vidéki egyetemekért küzdő miniszterünket vettük fel. Mi úgy érezzük, hogy a tudományosság nagy minisztere áll előttünk, akinek vágyait követni nem hivatali alávettség, vagy függés érzet, hanem belső lelki szükség érzet hajt bennünket.

könnyű népszerűséget csinálni.

Elégséges belekiáltani a közvéleménybe azt, ami abban a pillanatban a tömegeknek leginkább sóvárgás tárgya. Amint azonban a zenében talán nem épen a bécsi valzer a legvaskosabb műfaj, pedig a nagy tömegeknek könnyebben tetszik és ha Beethoven vagy Wagner zenéjét abban az időben kevesebben értették meg, éppen úgy a nemzetnek a nagy ideáljai számára is talán nehezebb az igazi népszerűséget megtalálni. Pedig ha célt akarunk érni, kell, hogy a nemzet átérezze a nagy cél kitűzése sorsdöntő fontosságát.

Azért járom a kis maradék Magyarországot, hogy hirdessem a kulturfőlény sorsdöntő fontosságát

Demokratikus kort élünk, ezt bele kell szuggereálni a tömegekbe és ezért járom kis maradék-Magyarországot, hogy hirdessem a kulturfőlény eszméjének sorsdöntő fontosságát. Amikor öt évvel ezelőtt a kultuszminiszterként átvettem itt álltunk egymillió hat évenél idősebb analfabétával és még mindég 250.000 tanulóval be nem iskolázott gyermekkel, ami arra mutatott, hogy ez az egy millió analfabéta, nemcsak, hogy csökkenteni nem fog, hanem ha nem segítünk, emelkedik. Ezt a számot lenyomtuk 300.000-re. Ott álltam két menekült egyetemmel és a befejezetlen óriási debreceni koncepcióval. Ott álltam egy középosztályal, amelynek nem tették lehetővé idegen nyelvek megtanulását akkor, amikor ma hirdetni kell a magyar igazságot a nagy világ nemzetének, hogy belássák a trianoni igazságtalanságot.

Nem tagadom, hogy néha csak a kétségbeesés erejével küzdöttem és amikor itthon az volt a helyzet, hogy a bennünket környező államok költségvetéséből láttam, hogy óriási összegeket mozgatnak meg közmívelődési célra s csak kaptam a híreket, hogy Szerbia nem kevesebb, mint három orvosi fakultást állít fel, Románia pedig azon van, hogy négy egyetemét hatalmasan felszerelje és kiépítse, hallottam a cseheknek a közmívelődés terén tett nagy erőfeszítéséről és amikor láttam, hogy a bennünket környező államokban gőzerővel folyik a munka, látnom kellett a nagy nehézségeket és velem szemben folyton azt a vádat, hogy sokat költünk a kultúrára. Hogy mi vibrált át ezen nehéz időben a magyar kultuszminiszter lelkén, azt kevesen tudják. Ezt csak az tudhatja, aki hosszú éjszakákon át láttam, hogy a világháború vesztes miniszterei után én lennék a kulturális csatavesztés minisztere. Ez ellen tiltakoztam lelkem egész erejével. Ez ellen a szellemi

katasztrófa ellen küzdöttem. Ma az az érzésem, hogy ha politikai taktikai okokból meg nem bénítanak, ma már a veszedelem óráján túl vagyunk. Én úgy fogtam fel a mai kitüntetést, mintha ti, akik ezeket a dolgokat szakértő ember szemével néztétek, megláttátok, hogy rejtetes erőfeszítéssel, magyar lélekkel dolgoztam. Mert a nemzetben meg kell lenni annak a meggyőződésnek, hogy az a férfi, akinek kezére megmaradt legdrágább kincsét, mivelődsét bizta, az *cselekvéseiben nem ismer más iránytűt*, mint a magyar haza mindenekfelett való szeretetét.

Bár hangzottak el sajtóságos hangok, én úgy érzem, hogy a fűzesgyarmati bíró szavával élve, cifra nevem ellenére is, valahogyan sok jogom van nekem magyarnak lenni. A mohácsi vész után, amikor a török martalócok dulták Nyugatmagyarországot, akkor Klebelsberg Lénárt egy maroknyi csapattal bejött ide védeni a végeket. Akkor lettünk mi nemes emberek. És amikor 1683-ban, Bécs ostroma után benyomultak ide megint a keresztény hatalmaknak csapatai, akkor a párkányi csatát Klebelsberg Ulrik döntötte el. Ezért lettünk mi bárók. Amikor 1886-ban visszafoglaltuk Budavárát, a bécsi kapu előtt keresztül lötték Klebelsberg Ferencet és azóta ott küzdöttek a belgrádi és más csatákban.

Én tehát magyar vagyok a vérkereszttség jogán és ezt a jogomat tőlem politikai taktikai okok miatt elvenni nem lehet. (Viharos éljenés.) Én mindezeket a dolgokat nem mondtam volna el, ha nem történetek volna célzások abban a tekintetben, hogy nem vagyok magyar. De hogyha mindez nem történt volna, hogyha nem a vérkereszttség jogán is, *mindenesetre magyarnak érezhetném magam, azon becületesség munkám révén, amelyet több, mint egy negyedszázad alatt végeztem.*

Saját tapasztalataimból tudom,

hogy ez a debreceni egyetem az igazi, mert itt valódi tudományos szellem van és ez tölti be azokat a csarnokokat, amelyeket most emeljük a Nagyerdőn.

Végül a miniszter arra kérte az egyetemi tanárokat, hogy minden kérdésben forduljanak hozzá bizalommal, majd egyuttal a tanárikarra üritette poharát.

Magyarország győzött a nemzetközi tiszti kardversenyen

Hága, június 3. A nemzetközi tiszti kardversenyen a magyar csapat lett az első, Hollandia a második, Olaszország a harmadik helyre került.

Ma lesz a debreceni magyarság Trianon elleni tiltakozó nagygyűlése

Debrecen impozáns megemlékezése a békediktátum gyász-évfordulójáról

A trianoni szegényben soha beletnyugodni nem tudó hazafias magyar társadalom országsszerte hatalmas tiltakozással emlékezik meg a gyászos évfordulóról. Ebbe a nagyszabású akcióba bekapcsolódik Debrecen polgársága is, amidőn ma, **szombaton délelőtt féltizenegy órai kezdettel**

nagygyűlésen követeli a békediktátum revízióját.

A nagygyűlés az Arany Bika disztermében fog lezajlani Jármy Tamás ny. miniszteri tanácsos, a Magyar Mérnökök Nemzeti Szövetsége elnökének vezetése alatt, a debreceni nacionalista Társadalmi Egyesületek Szövetsége rendezésében. A rövid program, amelynek során a Városi Dalegylet, Iparos Dalkör és Szent László-dalegylet énekszámai, Bessenyei Lajos dr. megemlékezése, valamint a vitéz Kolosváry Borcsa Mihály által felolvasandó tiltakozó határozati javaslat szerepeinek, minden pontja a tiszántúli magyarság tiltakozását tolmácsolja s a rendező egyesületek elvárják a nagygyűlésre Debrecen minden hazafias polgárát, akinek fáj Magyarország trianoni megcsontítása.

A nagygyűlést megelőzőleg

megkondulnak a debreceni templomok harangjai

s a kereskedők és iparosok együtt-érzésük dokumentálására fél 11 óra től tíz percre bezárják üzleteiket.

A debreceni bankok és pénzintézetek, hogy alkalmazottaik megjelehessenek a nagygyűlésen, közös megegyezéssel délelőtt 10 órakor felfüggesztik a munkát.

A rendezőség minden félreértés elkerülése végett ismételtlen közli, hogy belépődíj természetesen nincsen

minden magyar embert szívesen elvár.

A nagygyűlésre a bejárás Vig színház mozgó felől lesz.

Felhívás a ker. társadalmi egyesületek tagjaihoz

A debreceni Társadalmi Egyesületek Szövetsége az elnökségek közös megállapodása értelmében felhívja az Arany János társaság, Baross Szövetség, az Ébredő Magyarok Egyesülete, az Egyesült Ker. Nemzeti Liga, a Kékek Clubja, a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége Magyar Mérnökök Nemzeti Szövetsége, a SzEFHE és a Tu ul bajtársi szövetség tagjait, hogy a trianoni nagygyűlésen szombaton, június 4-n délelőtt fél 11 órakor az Arany Bika disztermében teljes számban feltétlenül jelenjenek meg.

Trianon annyit, mint trianon! Nem nem soha!

Hirdessen a Hajdúföldben

Az iparosság és a trianoni békeszerződés gyászos évfordulója

Ma hét éve annak, hogy Trianonban egy szerződést voltunk kénytelenek aláírni s ezzel a mérhetetlen szenvedést és kárt vállalni magunkra. E szomorú évforduló minden magyar szívet fájólag hat át, még a fásultság ez éveiben is s talán az ipar az, mely az önhibánkon kívül bekövetkezett csapásnak fokozott súlyát érzi és viseli.

Épen azért az ipartestület előjárósága e gyászos nap évfordulója alkalmából ezton kéri fel Debrecen hazafias iparosságát, hogy a gyász és tiltakozás dokumentálásaképpen ma délelőtt féltizenegy órai kezdettel 10 percnyi időtartamra üzleteiket zárják be.

A Kereskedő Társulat kérelme a kereskedőkhöz

Június 4-én újból elérkezünk Trianon fájdalmas évfordulójához; minden magyar szívből megremegek az érzés, ha átgondoljuk amink volt és látjuk mai csonkaságunkat; gyásznapunk ez, míg jobb idők nagy fájdalmunkat nem orvosolják.

A Kereskedő Társulat vezetősége a Nemzeti Liga felkérésére arra kéri a kereskedő Kartársakat, hogy a nemzeti gyász és élő tiltakozás néma tanúságaként június 4-én, szombaton délelőtt fél 11 órakor 10 perc időre huzzák le redőnyüket, huzzák be ajtaikat és gyászos megemlékezésként álljanak meg 10 percre a szomorú emléknél.

A Csokonai-színház ma nem tart előadást

A Csokonai színház a műintézet nemes tradíciójának szellemében osztózik a trianoni gyászban s ennek kifejezésre juttatása céljából szombaton, a „békekötés“ évfordulóján nem tart előadást. Ilyenformán a mára hirdetett darab elmarad, s a színház sötét épülete is hirdetni fogja a magyarság egységes tiltakozását. A direktió hazafias és példaadó elhatározását bizonyára osztatlan helyesléssel veszi tudomásul Debrecen magyar lakossága, amelynek ezen az estén úgy sem lett volna lelke szórakozásra gondolni.

— A Fővárosi Söröződe kitünős sörrei a Városház vendéglőben és sörházban. Pompás zónareggeli!
— Szalmaözvegyek a Városház vendéglőben keztoljanak. Polgári árak!

LEGJOBB KALAPOK

FEKETÉNÉL

Fejedelmi pompa, harangzugás, lovasbandérium és tizezernyi tömeg lelkesedése kísérte Hajduböszörménybe a Kormányzót

Leleplezték Hajduböszörmény ezerhatvan hősihalottjának emlékművét — A Kormányzó átadta a böszörményi cserkészcsapatnak a MANSz díszes lobogóját. — Háromszázötven terítékes bankett a Nagyr tiszteletére

(A Hajdúföldtudósítójától) Hunyadi János óta nem járt államfő Hajduböszörményben. A hajdukerület fővárosa felett évszázadok suhantak nyomtalanul és Bocskay hajduinak ősi fészke mindig kiesett abból az utvonalból, amelyen királyok, fejedelmek, államfők utja vitt. Nem csodálatos tehát, ha a hajduk fővárosa fejedelmi pompával, harangzugással, virággal és lángoló lelkesedéssel fogadta a legelső magyar embert, vitéz nagybányai Horthy Miklós Kormányzót. Debrecen, a legmagyarabbnak nevezett civitás elszégyelheti magát a nálánál sokkal kisebb Hajduböszörmény mellett, mert amit ott látott az emberi szem, az szebb volt minden tündérmesénél, minden életre elevenedett magyar legendánál. — Bocskay hajdu népe úgy fogadta Magyarország Kormányzóját, mintha maga a nagyságos fejedelem megszentelt lába lépegetett volna a böszörményi porban, mintha az ő kék-fehér lobogóit lengette volna a forró nyugati szél.

Az ezer böszörményi hősi halott ünnepén zokogó hajdu édesanyák, őszbecsavarodott fejű magyarok térdepeltek a Nagyr magasságos színe előtt, büszke ifju sarjadék vágta a parádén a jövő dübörgő marsát és a harangok zugása, az öröm csukló zokogása közepett úgy vonult be a városba minden magyarok jószágos édesatyja, legelső vitéze, mintha a nagy piactéri gránit talapzatról életrekelten szállt volna le a bihari ispán fenséges ércalakja.

Hajduböszörményben egyetlen ház sem maradt zászló és virágdísz nél-

kül. Ezek és ezek álltak sorfalatamerre eljött ez ország nagyura, viharzó éljen dübörgette az acélos nyári eget, pompás lovasok százai kísérte a nagyfejedelm utódját s a könnybe borult szemek előtt vaskemény hit és szikla akarat bontott szárnyat diadalmasan.

Száz és száz ünnepnél, amelyet lepergetett előttünk az utolsó évek változatos filmje, ezerszer szebb, megindítóbb és könnyfakasztóbb volt a hajduböszörményi, mert egy ünnep, tombolva ujjongó város harmincezer lakosának igaz, becsületes magyar arcán látszott, hogy mindez a hajdu szívek lobogásának őszinte lángja, spontán megnyilvánuló közvetlen szeretete és határtalan lelkesedése, amely méltó azokhoz a böszörményi hőskökhöz, akik több mint ezren habozás nélkül áldozták drága életüket a magyar hazafiság és kötelességtudás oltárán.

Hajduböszörmény minden lakosa, kivétel nélkül büszke lehet a pénteki ünnepre, amely azt is megmutatta, hogy Hajduböszörmény egyike a csonka-ország leghazafiasabb, legmagyarabb és legmegszervezettebb, öntudatos társadalmat magába foglaló városainak.

Pontosan husz évvel ezután, hogy a nagy piacon leleplezték Bocskay szobrát, a böszörményi hajduk ismét bizonyosságot tettek áldozatkészségükről, lángoló hazafiságukról s olyan ünnepséget rendeztek, amely őszinte meghatottsággal töltötte el az ország Kormányzójának szívet és amelyről a következőket jelenti a Hajdúföld kiküldött munkatársa:

Ünnepi istentisztelet a Bocskay-téri templomban

Hajduböszörmény nagy ünnepére a nyolc órás vonattal indultak el a debreceni vendégek. Hajduböszörmény város fellobogózott állomásán Somossy Béla dr polgármester vezetése alatt fogadó bizottság köszöntötte az érkezőket, majd egy szinte végeláthatatlan kocsisor vitte be a városba a vendégeket. A Bocskay-téri nagytemplomban ekkor már megkezdődött a hőskö emlékére rendezett ünnepi istentisztelet, amelyen Szolnoky Gerzson református lelkész mondott gyönyörű szép, könnyeket fakasztó beszédet. — A templomot zsúfolásig megtöltötte a közönség, s az Isten házában hatalmas hajójában szinte mozdulni sem lehetett a hősköért imádkozó édesatyáktól, anyáktól, özvegyektől, árváktól és attól az impozáns számú közönségtől, amelynek sorában helyet foglalt a város mindenrendű és rangú lakosa.

Vendéglátás a böszörményi városházán

Istentisztelet után Hajduböszörmény városa a városházán magyaros vendégszeretettel és lekötélő szívéllyes-

Kétszázfőnyi pompás lovasbandérium várja a Nagyrat

Szemben a fogadó bizottsággal a lovasbandérium állott fel és nyújtott olyan szívet-lelket gyönyörkötő látványt, amely könnyet csalt a legkeményebb szívű férfi szemébe is.

séggel látta vendégül a megjelenteket és a Debrecenből, valamint a környező vidéki városokból érkező résztvevőket. Kifűnő frissítőket, ételeket és italokat szolgáltak fel a nyári hőségben elitkadt vendég seregnek, majd fél 11 óra után hatalmas kocsisor indult a város alatt lévő Kerékgyártó-malom előtti térségre a Kormányzó fogadására. A fogadó bizottság élén Somossy Béla Hajduböszörmény kiváló polgármestere foglalt helyet, pompás fekete díszmagyarjában méltóképpen testesítve meg a hajdukerület vitéz kapitányainak jogos utódját. A fogadtatáson jelen volt Ghiczy Tihamér kerületi rendőrfőkapitány, Gifalvy Elemér csendőrezredes, a debreceni csendőrkörület főparancsnoka Szolnoky Gerzson református lelkész, Köblös Samu főgimnáziumi igazgató, vitéz Kőszeghy Frigyes kálvineumi igazgató a böszörményi vitézek járási hadnagya, Ujvárossy Lajos kir. közjegyző, kormányfőtanácsos. Arvay Géza, a járásbíróság elnöke, azonkívül a böszörményi képviselőtestület számos érdemes tagja.

Lóra ültek a hajduböszörményi gazdálkodók, az ifju leventék és a volt huszárok. A kalapokon árvalányhaját, kék-fehér szallagot, büszke sas tollal lobogtatott a nyári szél, fé-

nyesre kefélt lovak szörén ragyogott a vidám nyári nap, táncoló paripák patája alatt porzott a szikkadt hajdúföld. Mintegy kétszáz pompás, fegyelmezett lovas nagyszerű hadsora várta a város alatt az ország Nagy-

Megérkezik a Kormányzó

Fél 12 előtt néhány perccel riadó kürtző jelezte, hogy Magyarország Kormányzójának autója közeledg. Pár pillanat múlva az első automból kiszállt vitéz nagybányai Horthy Miklós, aki Hadházy Zsigmond dr főispánnal érkezett. Elsőnek Somossy Béla hajduböszörményi polgármester lépett a Kormányzó elé és mondott lelkes, magyar hazafias érzéstől, lobogó lelkesedéstől és igaz hódolattól átfűtött beszédet. Beszédeben rámutatott arra, hogy akkor, amidőn a város lakosságának minden egyes tagja szomorúan és büsz-

Megkondulnak a harangok

Ezek után felejthetetlen, impozáns jelenet következett. A lovasbandérium felsorakozott a városba vezető országúton, a leventék, csendőrök fesszes vigyázz állást vágtak a Kormányzó előtt s amikor a Nagyr beült a város pompás, négy almás-szürke lótlól vont fogatába melynek bakján díszesen trónolt a kék fehér díszruhás hajdu, a város összes templomaiban megkondultak a harangok, magasba lendültek a kardok, meghajoltak a zászlók és a lakosság rivalgó, tomboló, mámoros ünnepése közepett a legelső magyar bevonult a nagy fejedelm városába.

A megjelent előkelőségek

A Kövér malom előtt hatalmas téség, amelyen a hőskö emlékműve áll, impozáns látványt nyújtott. A szobor háta mögött hatalmas tribün építettek, amelyen nagyszámu és igen előkelő hölgyközönség foglalt helyet. A téség feketélt az emberek tömegétől s a szobor körül ott láthattuk Debrecen város és Hajdu vármegye összes számba vehető előkelőségeit. A Kormányzó katonai és polgári kíséretén kívül a Nagyrrel együtt érkezett gróf Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatásügyi miniszter, Bóltazár Dezső ref. püspök, valamint Hajdu vármegye négy országgyűlési képviselője: Gaál Mihály dr. Barabás Samu, Petry Pál államtitkár, Maday Gyula. Jelen volt Hadházy Zsigmond dr főispán és Pákozdy Sándor alispán vezetése alatt az egész vármegyei tisztikar. Megjelent vitéz László Miklós a debreceni vegyesdandár parancs-

urát. A volt huszárokat Kövér Elek malomulajdonos, a leventéket Győrössi István, a gazdalfjakat ifj. Sóvágó Imre vezették fényes díszruhában kitűnő táncos paripák. A tölgyfágalyas, nemzeti- és hajduszin lobogós diadal-kapun tul egészen az emlékműig fegyelmezett sorokban álltak a böszörményi leventék, az elemi és közép iskolák növendékei, valamint a marcona, kastollas csendőrök, akik mindvégig tapintatosan és minden dicséretet megérdemlő módon tartották fent a rendet az óriási tömegben.

kén gondol vissza hőseire, lángoló szeretettel és lelkesedéssel ünnepli Kormányzó urunkat akinek megjelenése örömmünneppé teszi a mai napot.

A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után a Kormányzó néhány rövid szóban mondott köszönetet Somossy polgármesternek, majd vitéz Kőszeghy Frigyes igazgató jelentkezett a vitézek nevében a Nagyr előtt, aki rendkívül melegen és szívélyesen beszélgetett el a vitézek képviselőjével.

Elöl a volt kettős huszárok hornistája fujta a generalmarsot, s az utmenten álló gyermekek kezében lobogtak az apró zászlócskák, könny csordult ki arcokon s mikor a Nagyr megérkezett az emlékmű előtti tésre, az ott várakozó tizezerfőnyi sokaság torkán egekigcsapkodó „éljen” vihar dördült meg. Ilyen ünnepi ritkán láthatott maga a Kormányzó is, aki pedig szokva lehet a magyar népszé etetének kitűnő megnyilvánuláshoz. Térdre omlott öreg anyókák, őszbe csavarodott hajdu apák, fiatal, új hitű magyarok torkán percekig zugott tombolt a lelkesedés vihara.

noka, Mérey László ezredes, a vegyesdandár vezérkari főnöke, vitéz Nagy Pál altábornagy a vitézi szék kapitánya és vitéz Toókos Gyula alezredes a Vitézi Szék törzskapitánya, Vámos Béla ezredes és Bodroghy alezredes a testnevelés felügyelőség képviselőjében, Bottka Géza ezredes a Nemzeti Munkavédelmi Hivatal Debrecen város és Hajduvármegyei szervezetének vezetője, Gidófalvy Elemér csendőrezredes és Rimely Sándor csendőrszázados, Ghiczy Tihamér kerületi rendőrfőkapitány, Török Bertalan őrnagy és Mittermayer főhadnagy a 11. honvéd gyalogezred képviselői, vitéz Porubszky Andor százados vitézi székartó, Nagy Károly hajduböszörményi rendőrkapitány és az egész rendőrtisztikar, Somossy Béla hajduböszörményi polgármester, valamint az egész városi tanács és képviselőtestület, a hajduböszörményi

Kék
és nehéz piros
edények
háztartási és
mezőgazdasági
cikkék
a legolcsóbban
Kovács
Gyula

vasüzletében Debrecen, Ferenc József ut 17.

egyházas összes lelkészei, *Sesztina* Lajos kormányfőtanácsos, a debreceni Ipari kamara elnöke és *Radó* Rezső főtitkár, *Besenyei* Lajos főgimn. tanár, a ref. Kollégium képviselője, *Debreczeni* Ferenc és *Mezey* Béla a debreceni IX. cserkészkerület vezetői, a hajdu városok összes polgármesterei, főbírái és küldöttségei, a hajduböszörményi összes tanintézetek igazgatói és rajtuk kívül olyan nagyszámú előkelőség, akiknek névsorát feljegyezni szinte a le-

hetetlenséggel határos. Meg kell említenünk azonban, hogy *Köblös* Samuné vezetése alatt felvonult a böszörményi MANSz lelkes asszonyainak pompás magyar ruhákba öltözött csoportja, melynek sorában helyet foglalt *Kiss* Károly, a MANSz országos főtitkára is. Az emlékműhöz vezető ut két oldalán a gimnázium és polgáriiskola növendékei, a leventék, a cserkészek álltak sorfalat, az utóbbiakat *Almássy* Márton főgimn. tanár, cserkésztestvezető

Az ünnepség

Amidőn a Kormányzó leszállott a város fogatáról, elsőnek a leventék vezetője, *Lévay* József főorvos jelentkezett előtte, majd a vitézi szakasz vezetője, *Fehérváry* Béla jelentkezett a Nagyrudnál, aki látható meglepedéssel szemlélte meg az ő hűségesei vitézeit, ezután pedig belépett a köröndre, ahol *Pákozdy* Sándor alispán köszöntötte lelkes szeretettel és szárnyaló szépségű beszéddel.

szülni nem akaró éljenzéstől kísérve elfoglalta helyét a részére fenntartott díszsátorban, majd *Gellén* János karnagy kiváló vezetése alatt a hajduböszörményi Városi Dalegylet énekelte el a Nemzeti Hírszöveget, ezután *Bakóczy* András református lelkész lépett a szobor talapzatára és mondott ékes, szép hazafias értekezéstől átfűtött, magyar nemzeti öntudattal lobogó beszédet.

A Kormányzó melegen üdvözölte *Pákozdy* alispánt s hosszasan elbeszélgetett vele a vármegye ügyeiről s különös figyelemmel érdeklődött a természékiállításokról.

A böszörményi hősök ünnepén felemelő érzés ránk nézve — mondotta *Bakóczy* András, — hogy a kegyelet és hála érzése hozta ide az ország Kormányzóját is aki maga is küzdő társa volt a mi hősi fiainknak, de akit megtartott Isten dicsőségre, mert elhivatott volt, hogy hazánk sülydő hajóját kiszabadítsa az örvényből.

Majd *Ujvárossy* Gizella járult pompás magyar ruhában a Kormányzó elé és a következő szavak kíséretében adta át neki a MANSz gyönyörű buzavirág csokrát:

A viharosan tetszéssel fogadott, mély hatást tett beszéd után a Kormányzó a következő szavak kíséretében adta meg az engedélyt a Hősök emlékművének leleplezésére:

„A legelső magyar vitéznek a hajduböszörményi magyar asszonyok és leányok nevében”.

A Kormányzó ezután riadó és

A Kormányzó beszéde

Bocskay István és *Báthory* Gábor fejedelmek vitéz hajduinak városa kegyeletes hálával hódol ma hősei emlékének.

lyért küzdöttek. És mégis, talán kegyes volt hozzájuk a sors. — Nekünk, akik túléltük a nagy világéget, látnunk kellett, mint sodorja a végzet hazánkat a pusztulás felé. Ez a tíz év a nemzet életében is nagy idő volt: a nemzet lét kérdése forgott kockán. Ma már bátran mondhatjuk, hogy a krízisen túl vagyunk: a nemzet él! És ha hiven megőriztük hőseink emlékét, ha nem feledjük a szent eszmét, melyért ők életüket áldozták: az ő drága vérük nem hullott hiába.

Egy évtized telt el azóta, hogy a vitéz hajduk hős unokái legszentebb kötelességüket mindházig hiven teljesítve örök nyugovóra tértek. A rövid emberi életben tíz év nagy idő, ám az esztendők folyása nem tudta elhomályosítani az ő emléküket. Ime ércebe vésve a régi fénnyel ragyognak a hősi nevek. És régi erővel él bennünk az eszme, mely egykor az ő keblüket hevítette. Nekik nem adott meg, hogy elérjék a célt, me-

A leleplezésre az engedélyt meg adom.

„Tettük sugára áthatol időn s enyészeten”

A Kormányzó viharosan megélt szavai közben a gyönyörű emlékműről lehullott a lepel és egy könnybe borult szemű város állott kalaplevéve a hősök impozáns emlékműve előtt, amely *Gách* István budapesti szobrászművész kitűnő alkotása, egyik legszebb emlékműve az egész országnak.

kotásán, amely a város és a művész igaz büszkesége lesz, a következő felírás olvasható:

Vértelt-k és elhulltak ők
De győzedelmesen,
Tettük sugára átragyog
Időn s enyészeten.

A szobor egy *Bocskay* korabeli vitézt ábrázol, aki a karjaiba szorít egy elesett hőst. A szobormű kivitelében és kompozíciójában magasztosan fejezi ki az irredenta gondolatot és a nemzet örök életébe vetett hitet. Az elesett fiu utolsó leheletéig szorítja jobbáiban a zászlót s ezzel jelképezi azt az ősi harcásztséget, mely apáról fiura száll minden időben. A *Bocskay* korabeli vitéz, aki az elesett karjaiba fogja, tulajdonképpen a nemzet szakadatlan őseréjét jelenti, amely komor arkifejéssel bosszúra hívja a jövődőt. *Gách* István bronzbaöntött nagyszerű al-

A másik felírás így hangzik: Megesküszünk életre, halálra, Szabad s egy lesz a magyar hazája. Megkell említenünk, hogy az emlékmű felállítására körül nagy tevékenységet fejtett ki *Somossy* Béla dr polgármester, *Dobay* Károly műszaki tanácsos és *Király* Jenő a főgimnázium kiváló művész-tanára. Az emlékmű költségeit, amelyek 450 millió koronát tesznek ki, a város közönsége adta össze.

A meghatározó jelenet után *Somossy* Béla polgármester lépett a szobor elé és a város nevében átvette a szobrot:

— Fogadalmat teszünk, — mondotta nagyhatású beszédében *Somossy* Béla, — hogy amint eljön az idő, nem nyugszunk addig, amíg ismét egy és nagy nem lesz a magyar hazája.

Minden hazafias magyar ember ott lesz ma délelőtt a trianoni nagygyűlésen.

A Kormányzó átadja a MANSz díszes lobogóját a 951. cserkészcsapatnak

Ezután a *Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének* magyarruhás küldöttsége járult a Nagyrud elé és *Köblös* Samuné elnöknő értékes, gondolatoktól gazdag és lelkes beszéd keretében kérte fel a Kormányzót arra, hogy a MANSz által készített díszes lobogót a hajduböszörményi főgimnázium 951. számú cserkészcsapatának adja át.

— A fiuk pedig őrizték meg a lobogót, mert a zászló mindig egy szimbólum. Azért találták ki, hogy a véres harcmezőn köréje csoportosuljanak a szétszóródottak. A zászló a disciplina jelvénye is és talán egyetlen faj sincs a világon, amely annyira rászorulna a disciplínára, mint a magyar.

A Kormányzó jóleső érzéssel, meleg és olyan szavakkal válaszolt az elnöknőnek, melyek érdemesek lennének arra, hogy márványba véssék azokat. Mindenekelőtt örömet fejezte ki a MANSz szép munkássága fölött, majd a következőket mondotta:

A Kormányzó tomboló éljenzéssel fogadott szavai után *Somossy* Béla polgármester ifju felesége pompázó magyar ruhájában odajárult a zászló elé és annak rudjára felvonta a lobogó ékes selymét, mely ezután háromszor meghajlott a Nagyrud előtt.

Az emlékmű megkoszorúzása

Ezután következett az emlékmű megkoszorúzása. A szobor talpazatára elsőnek Magyarország Kormányzójának hatalmas, nemzetiszin szalagos koszorúját helyezték el.

börgő, földetrengető díszmenetben jöttek a *Fehérváry* Béla vezetése alatt álló vitézek, a *Fülöp* Ferenc által vezetett katonás szívet-lelket gyönyörkötető levante dísz-századok és *Almássy* Márton vezényete alatt a kitűnően szervezett cserkészek. A Kormányzó szinte könnyes szemmel, mosolygó arccal és igaz meghatottsággal tekintett az ő hűségesei fiaira, akiknek pompás teljesítményét riadó éljenzéssel honorálta a nagyszámú közönség is.

Az impozáns ünnepség a Himnusz hangjai mellett ért véget, majd a Kormányzó elhagyva a díszsátort, kíséretével együtt kivonult az uttestre, ahol megkezdődött a díszfelvonulás. Elsőnek *Vargha* Béla karnagy vezetése alatt a pompás, nagyrudosi színvonalon álló levante zenekar vonult el a Nagyrud előtt. Utána dű-

A 350 teritékes bankett

A díszszemle után a Kormányzó a kalapot, kendőt lobogatót sok ezernyi lakosság lelkesen éljenző sorfala között kíséretével együtt, gyalogosan *Somossy* Béla polgármester lakására ment, onnan pedig a volt munkapárti-kör helyiségébe hajtatott, amelynek dísztermében tiszteletére 350 teritékes bankettet adott Hajduböszörmény város. A társaságban az első felköszöntőt *Hadházy* Zsigmond főispán mondotta a Kormányzóra, akit a nagyszámú résztvevők felállva, percekig tartó tapsal és éljenzéssel ünnepeleltek. Ebéd közben *Hajdu* Bandi kitűnő zenekara muzsikált s a Kormányzó és a közönség gyönyörű ségére megjelent a pódiumon *Magyar* Imre is, aki ugy köszöntötte meg a legutóbb kapott kitüntetését, hogy a Kormányzó által kedvelt legszebb nótákat játszotta el.

estig *Baltazar* Dezső zeleméri birtokán a püspök vendége volt és onnan este 10 óra után utazott el Kenderesre.

A böszörményi ünnepség minden tekintetben méltó volt a nagy nap jelentőségéhez. Gondos, figyelmes és minden aprólékos részletre kiterjedő rendezés jellemezte az egész szent. Sehol egy zavaró incidens, sehol egy szinte, ilyen alkalmakkor elkerülhetetlen tévedés nem fordult elő. Az óriási munkáért méltán illeti az elismerés *Somossy* Béla polgármestert, *Dobay* Károly műszaki tanácsost és *Lévay* József főorvost, akik a lelkes rendezőség élén szinte emberfeletti munkát produkáltak, olyan munkát, amelyre büszkén és meglepedetten tekinthet Hajduböszörmény egész közönsége. Nagy feladatot teljesített a rendőrség is, amely élén kiváló vezetőjével, Nagy Károly r. kapitánnyal, tökéletesen biztosította a város rendjét és az ünnepély zavartalanul. Ugyanez áll a Rimély százados kitűnő vezetése alatt álló lelkes, derék csendőrokkre is, akik tapintatos és udvarias magaviseletükkel példát szolgáltatnak arra, hogy miként kell egy ilyen nagy ünnepélyen a biztonságot megővni a közönség felesleges molesztálása és elriasztása nélkül.

Marschalkó Lajos.

Megkezdődött a FAKSz parlamenti tárgyalása

Budapest, június 3. A képviselőház mai ülésén megkezdtek a falusi kislakásépítésre vonatkozó hitelről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Győrki-Grósz és más jelentékeny szociáldemokrata felszólalások után *Máyer* János miniszter kijelentette, hogy a kormányt szociális szempontok vezették. Az építőköltség céljaira 18.5 millió pengő áll rendelkezésre.

Az elnök kegyeletes szavakkal emlékeztett meg *Klotild* főherceg asszony haláláról. Az ülés 2 órakor ért véget.

Jégszekrények
mosógépek, fagylaltgépek
és egyéb háztartási cikkek

Sesztina Lajos
VASÜZLETÉBEN KAPHATÓK.

Legszebb nyakkendők FEKETÉNÉL.

HIREK

1927 június 4. (Szombat)

Prot.: Kerény. Kath.: K. Ferenc.

A Meteorológiai Intézet jelentése:
Jóslat. Egyelőre változás nem várható. Később növekedő felhőzet, zivatarra hajló idő a hőség csökkenésével.

Városi muzeum 9—12-ig, 2—4-ig.
Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth (Piac-u. 30), Nap (Piac, utca 3) Isteni gondviselés (Teleki- és Deák Ferenc-u. sarok), II. Rákóczy Ferenc (Külsővásártér 1.), Csillag (Árpád-tér 1.) Mátyas Király (Nyilas-telep, Márton Kálmán-u. 1.)

Pünkösdi istentiszteletek:

A református templomokban:

Pünköszt Iső napján:

Nagytemplomban d. e. 9 órákor prédikál Dr Révész Imre, ágendázik Szele György, d. u. 5 óra Némedi István.

Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órákor prédikál Baja Mihály, ágend. Madar Zoltán, d. u. 5 órákor Vallásos ünnepély, dr. Erdős Károly.

Árpádtéri templomban d. e. 10 órákor prédikál Kolozsvári Kiss László, ágendázik Kovács Pál, délután 3 órákor Farkas Pál.

Ispotályi templomban délelőtt 10 órákor prédikál Molnár Ferenc, ágendázik Nagy S. Délután 5 órákor Gulyás András.

Homokkertben prédikál és urvacsorát oszt Zámory Sándor, délután 3 órákor Tóth Kálmán.

Szegényházban délelőtt 10 órákor prédikál és ágendázik Hegedűs Kálmán.

Nyilastelepen Nagygyörgy Sándor, Ondód-Vedresdülő Halász András, Köszélszegen Konrad Zoltán, Fancsikán Vajda László, Mácson Uray Sándor, Ebesen Erdélyi Sándor, Nagycserén Mezey Béla, Hegyes-Elep Papp Imre, Hatápon Kántor József, Pallagon Dr. Dancsházy Sándor, Belső-Ohat és Ohat-Telekháza Siposs Imre, Hármashegyben Bagdy Dániel, Vagongyáiban szombat délután 3 órákor Uray Sándor.

Pünköszt II-ik napján:

Nagytemplomban délelőtt fél 9 órákor Nagygyörgy Sándor, délelőtt 11 órákor Farkas Pál, délután 5 órákor Nagygyörgy Sándor.

Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órákor Némedi István, délután 5 órákor Gulyás András.

Árpádtéri templomban délelőtt 10 órákor Gulyás András, délután 3 órákor Tóth Kálmán.

Ispotályi templomban délelőtt 10 órákor Tóth Kálmán, délután 5 órákor Farkas Pál.

Homokkertben délelőtt 10 órákor Nagy Sándor.

Nyilastelepen prédikál és urvacsorát oszt Uray Sándor.

Csapókertben délelőtt 10 órákor prédikál Kolozsvári Kiss László, ágendázik Kovács Pál.

Bákonkán prédikál és urvacsorát oszt Vajda László.

Pácon prédikál és urvacsorát oszt Erdélyi Sándor.

Ondód-Kádárdűlőn prédikál és urvacsorát oszt Halász András.

Szepesen prédikál és urvacsorát oszt Mezey Béla.

Köntösgáton prédikál és urvacsorát oszt Kántor József.

A róm. kath. templomban:

A római katolikus templomban Pünköszt első és második napján csendes szentmisék lesznek reggel 6, 7, 8, 9, fél 10, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órákor. Mindkét napon délelőtt 9 órákor tábori mise lesz a róm. kat. gimnázium udvarán, ahol az első nap dr. Lindenberg János prépost, második nap pedig Kovács Sándor káplán mondják a szent beszédet. Rossz idő esetén az istentisztelet a gimnázium földszinti folyosóján lesz. — Pünköszt első napján délután fél 4 órákor ünnepélyes vecsernye lesz. A prédikációt Erdődy-Bakacs István káplán mondja.

Ünnepi istentiszteleti rend az evangélikus templomban:

Ünnep első napján délelőtt 10 órákor prédikál és urvacsorát oszt Farkas Győző lelkész. Délután 5 órákor könyörgés. Ünnep hétfőjén prédikál Labossa Lajos vallásánár, urvacsorát oszt a lelkész.

Pünkösdi istentiszteletek sorrendje a görög-szertartású róm. kath. templomban:

7 órákor reggeli istentisztelet, 8-kor diákmise, 9-kor katonamise, 10-kor nagymise, papsegédlettel prédikál Papp Gyula parochus, szentszéki tanácsos. Fél 1-kor csendesmise. Délután vecsernye szentségkítéssel, szentbeszédet mond Orosz Bálint s. lelkész. Hétfőn ugyanez a sorrend, délután nem lesz szentbeszéd.

A görög katolikus férfiliga negyedikén este 7 órákor gyűlést tart, melyre ezután is kérjük a tagok szives megjelenését.

— **Dr Magoss György kitüntetése.** A Kormányzó dr Magoss György debreceni polgármesternek közéleti érdemei elismerésül a II. osztályu érdemkeresztet adományozta.

— **Klotild kir. hercegasszony meghalt.** Budapestről jelentik: A hosszas betegség után 83 éves korában az éjszaka Alcsutón meghalt Klotild kir. hercegasszony halála alkalmából a gyászoló kiráivi hercegi családhoz a főváros nevében Ripka Ferenc főpolgármester és Sipőcz J nő polgármester ma délelőtt részvétlétvitatót küldtek.

Minden hazafias magyar ember ott lesz ma délelőtt a trianoni nagygyűlésen.

— **Az örlemények forgalmiadómentessége.** A kereskedelmi és iparkamara eladójára a pénzügyigazgatóság forgalmiadó ügyosztályával tárgyalta a kenyér, péksütemény és örlemények adómentessége kérdésében s a kamara most a következőket hozza az érdekeltség tudomására: Az adómentes cikkek közé tartozik a zsemle-morzsa, azonban nem tartozik az adómentes cikkek közé a korpa. A raktárkönyv vezetésénél csupán a beszerzési tételek fejegyzését és természetesen a számlák pontos megőrzését fogják követelni az ellenőrzés során; az adómentes eladási tételeket minden adóalany egy külön könyvbe tételként jegyezze föl. Azok, akik blokkokat is adnak ki, a blokkokra csak az adóköteles tételeket jegyezzék fel.

— **Rádió műsor.** Június 4 Szombat. Budapest, Délelőtt 9.30, 12 és délután 3: Hírek, közgazdaság, 11: Zongorahangverseny, 1: időjárás- és vizállásjelentés. 4: A Szociális Missziótársulat előadása. Amáliát nővér: Laikus apostolkodás. 5: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. Utána: Az Operaház tagjaiból alakult kamarazenekar hangversenye. 6.25: Teódozkné Arányi Mária előadása. Epizódok a szabadságharc idejéből I. rész. 6.42: Cigányzene 8: Sportelőadás. Kelemen Aurél: A tenisz. 8.30: Hangverseny. Közreműködnek: Székelyné Tóth Sári operanékesnő, Herz Lilly zongoraművész, Weigherth Aladár zeneszerző és Huberth Lajos gordonkaművész. 10: Pontos időjelzés, hírek, közlemények, ügétóversenyeredmények. Utána 1 óráig a Dunapalota-nagyszállóban jazzband.

KÜLFÖLD. Bécs. (517.2 és 577). Délelőtt 10.30: Hegedű- és orgonahangverseny, 11: Zene Délután 4: Hangverseny. 11. Zene. Délután 4: Hangverseny. 6.30: A kék mazar, Lehár Ferenc 3 felvonásos operettje. 9: A bécsi ünnepi hét megnyitása. Utána: Jazzband, Berlin (484 és 566). Délután 5: Zene. 8.30: Hangverseny. 10.30: Jazzband. Boroszló (315.8). Délután 4.30 Zene. 8-10: Kabaré. 9.20: Egy nagyvárosi utca zajának közvetítése. 10.30: jazzband. Majna-Frankfurt. (428.6). Délután 3.30: Leányénekar. 4.30 Bizet hangverseny. 8.15: Vig-est. Utána: Jazzband. Prága (348.9.) Délután 5: Operaszínek. Róma. (449). Délután 5.20: Hangverseny 9.10: Színházi előadás. London. (361.4). Délelőtt 11 Gárdalovasz-ezred felvonulása. Délután 4.45 Katonazene. 6.15 Jazzband 7.15 Buch preludiumok 7.45 Kabaré. 9.20 Kamarazene. 10.30 Jazzband.

Minden hazafias magyar ember ott lesz ma délelőtt a trianoni nagygyűlésen.

— **Harmincöt kiló díbelet lopott az üzletből a segéd és az inas.** Goldberger Mór Csapó-utcai kereskedő ellen kényszer egyezségi eljárás van folyamatban csak a napokban sikerült negyven százalékra kiegyeznie. Amíg a tárgyalások a bíróság előtt folytak, az üzletből Goldberger egyik segédjé és egyik inasa kivitt 35 kg díbelet és 10 kg. kávét. Az ellopott árukat Wiener ügynöknek akarták eladni, akinek azonban gyanus volt az ügy és felvilágosításért Goldbergerhez fordult. Mint kiderült, Goldbergernek nem volt tudomása az áruk kiviteléről és azonnal jelentést tett az esetről a rendőrségen, ahol megindult a nyomozás.

— **Tükrögyártás üvegcsiszolás, kirkatok tükrözése, autók, autóbusz üvegezése** Siptovits, Sziv-utca 5—15. Telefon: 3—56.

— **Értesitem a n. é. közönséget,** hogy a hó 3-án Király u. 5 szám alatt *Alkoholmentes* éttermet és kávézót nyitok. Abonensek felvételnek. Szives pártfogást kér Makay Károlyné.

— **Legujabb autótérképek, utmutatók (Baedekerek) beszerezhetők** Csáthy Ferenc rt. egyetemi kereskedésében, Ferenc József ut 8

— **A gyomorfájás, gyomornyomás, bélsárpangás, nagyfokú erjedés, rossz emésztés, fehér nyelv, kábultság, fülzúgás, halvány arcszín, rossz kedv a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által elmúlik.** Az orvosi világ a legnagyobb elismeréssel nyilatkozik a magyar **Ferenc József** vizről, mert hatása megbízható és rendkívül enyhe. — Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Vastagh Gyula képkiallításán** igen öröndetesen indultak meg a vásárlások, ami ismét fényes bizonyosága annak, hogy közönségünk mindig kellő megértéssel volt minden kulturális vállalkozással szemben. E gondos és szakértői kézzel összeválogatott szép gyűjtemény meg is érdemel minden támogatást, pláne azon kedvező feltételek mellett, hogy a megvásárolt képek árai részletfizetés mellett is fizethetők. A tárlat látogatását melegen ajánljuk, 8-án szerda estig lesz nyitva.

— **Rendőri nyomozás indult patkányirtó bűzbombák miatt.** Kocsák György Bethlen utcai kereskedő feljelentést tett a rendőrségen **András** István ügynök ellen, aki 30 pengőért patkányirtó bűzbombákat adott el, amikről kiderült, hogy teljesen hasznavehetetlenek. **András** István főnökével, **Szacher** Jánossal már egy hónapja tartózkodott Debrecenben és a Pannonia szállodában szálltak meg, ahonnan fizetés nélkül távoztak. Mint kiderült, a patkányirtó bűzbombások több helyen próbálkoztak áruik elhelyezésével, de a legtöbb esetben sikertelenül. A feljelentés alapján **András** István és főnöke kézrekerítésére a rendőrség megindította a nyomozást.

Maradhat-e Trianon? Benn a válasz: tria non! Nem, nem soha!

— **Szörmeáruk megóvását, min denféle téli ruhák gondozását** elvállalom. Nagy József szűcsmeister, Szent Anna-utca 3. szám.

— **Táncolhat** már az elite közönség 7 órától 11 óráig minden vasárnap és ünnepnap estélyén a Rózsabokor kert és bar helyiségében. Belépti díj nincs. Pártfogást kér Csapó László tulajdonos.

— **Magyar lányok hozományai.** T. Kálmánchelyi Irén szakácskönyve.

Kapható a Hajdúföld könyvostályában — **Nemzetközi zsidó.** Henry Ford szenzációs könyve ismét kapható a Hajdúföld könyvostályában

LEGIÖBB

FEHÉRNEMÜEK

FEKETÉNÉL

Nem hirdetésünk

silány minőségű árut potom áron, de alább felsorolt olcsó cikkeink tartósságáért felelősséget vállalunk:

Férfi szövetöltöny	P 60--	Gyermekruha	P 21--	Kérjük raktárunkat megtekinteni vétel-kötelezettség nélkül, ahol a legolcsóbb szabott ár minden darabon látható!
Férfi mosóöltöny	„ 28--	Férfi nadrág	„ 20--	
Férfi felöltő	„ 78--	Eső kabát	„ 18--	

Elsőrendű minőségű öltönyök, felöltők és gyermekruha különlegességekből dus raktár.

Modern Ruhaház

Piac-utca 51.

Telefon 8-27.

Főpostával szemben.

— **Katona Zene** a nagyterdei Vigadó terraszán minden kedd, csütörtök és szombat este 8 órai kezdettel, Nőth Antal főkarmester vezetésével, kedvező idő esetén.

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:

Szombat. Trianoni gyásznapi miatt a színház nem tart előadást.
Vasárnap délután félnégy órakor Csókos asszony.
Vasárnap este 8 órakor Aranyhattyu.

A „Zsába” című bohózat péntek esti bemutató előadásáról szóló tudósításunkat anyagtorlódás miatt a legközelebbi alkalommal fogjuk közölni.

Mozgósínházak közleményei

VIGSZÍNHÁZ

Kizárólag csak felnőtteknek!
CONRAD VEIDT, PUTTY LIA, ERNA MORENA és HANS JUNKERMANN a főszerepekben:

Akit a nők szeretnek
egy modern Don Juan gálans kalandja 6 felvonásban.

Megelőzi:
POLA NEGRI a főszerepben:

CLEO

egy színész nő létele 7 felvonásban.

APOLLO

Két és fél óras műsor
VICTOR HUGO világhírű regénye nyomán:

A nyomorultak

két részben, 16 felvonásban.

Az előadások az Apollóban hétköznapokon 7 és fél 10, vasárnapon 5, fél 8 és 10 órakor kezdődnek.

URÁNIA

SZOMBAT, VASÁRNAP és HÉTFŐ:
A magyar filmgyártás egyik remeke:

Fehér galambok fekete városban

életkép a háború utáni nyomorult világból, 6 felvonásban.

Megelőzi:

A lidoi Venus

RUHA TESZI AZ ASSZONYT, vigjáték 7 felvonásban.

A főszerepben: MARIE PRÉVOST.

Hétfőn: Apolló: Királyi nász, Mädy Christians a Balletpatkány, Anita Dorris és A. Korff.
Vigszínház: Az elvált asszony, Marcella Albani és Mädy Christians. A kék szalag hőse.

Meteorban
Pünkösd vasárnapján:
„Jackieből milliomos lesz.” Amerikai attrakció Jackie Coogannal a főszerepben.

Pünkösd hétfőjén:
„Dr Imhoff.” Nagy attrakció 8 felvonásban. Szőke Szakáll és Mérsáros Gyulával a főszerepben és „A pokol tanyája”. Amerikai kalandor történet. Előadások mindkét nap 3, 5, 7 és 9 órakor.

A TÖZSDE

A pengő Zürichben 90.62 1/2

Budapest 90.62 1/2, Berlin 123.20, Newyork 519.87, London 2525.12 1/2, Páris 20.36, Milánó 28.60, Prága 15.40, Belgrád 9.13.50, Szófia —, Bukarest 3.15, Varsó —, Bécs 73.10, Hollandia 208.10, Brüsszel —.

Hivatalos devizaárfolyamok
Angol font 27.81—27.97, belga 79.50—79.80, cseh korona 16.92—17.00, dán korona 152.80—153.45, dinár 10.04—10.10, dollár 570.20—572.60, francia frank 22.50—22.70, hollandi forint 229.00—231.00, lengyel zloty 63.35—64.85, lei 3.34—3.49, leva —, líra 31.30—31.75, német márk 135.60—136.10, osztrák schilling 80.475—80.825, norvég korona 148.60—149.25, svájci frank 110.06—110.45, svéd korona 153.10—153.75.

Gabonatözsde
A készárupecsen a tiszavidéki búját minőség és fajta szerint névlegesen 33.80—35.15, az egyéb származású búját pedig 33.30—34.80 pengővel jegyezték. A toza ára 30.75—31 pengő között mozog.

A lazt és örményárupecsen a malmok nem változtak meg listáraitak a így ma is az 56 0 duplanulias listálatapon számított árak maradtak érvényben.

A terménycikkek piacán a tengorít 20.80—23 pengővel jegyezték. Az árpát 26.50—27 pengővel jegyezték, míg a zab névleges ár 26.50—27 pengő.

Allatvásár
A meghívásúkon lantba volt az irányzat. Árak: bika magyar 11a 0.88—1.04, tarka 1a 1.02—1.3, 11a 0.90—1, ökör magyar 1a 1.04—1.16, 11a 0.86—1.02, tohón magyar 1a 1—1.10, 11a 0.84—0.98, tarka 1a 1.02—1.12, 11a 0.85—0.08, növendékmarha 0.78—0.98. — A sortérvásár irányzata lenyha volt. Árak: zaisított óreg 1a 1.50—1.56, 11a 1.44—1.48, fiatal nehéz 1.70—1.8, közepes 1.60—1.64, könnyű 1.36—1.44 pengő élőszul kg-ként. Szalonis fő sertés 1.92—2.14, sózott szalonna 1.80—1.84 lehuzott hus 1.76—2, zsír 2.08 pengő kg-ként.

Két-háromszobás lakást

KERES FÜRDŐSZOBÁVAL
a HAJDUFÖLD főszerkesztője.
Szíves ajánlatokat a kiadóhivatalba kér (Piac-utca 59. Telefon: 3-48)

Nagyobb tétel árut
sikerült igen olcsón beszerezni, de helyiségem igen kis mérete miatt kénytelen vagyok azt e hó végéig olcsón áruba bocsátani.

Nyers molino	Pengő
Schifon	—56
Prima voal	—85
Mintás divat krepp	—96
120 széles finom Eponge	1-10
120 széles francia mintás grenadin	2-15
120 széles sima fehér és színes grenadin	2-25
Marakin cosmanosi	2.25
Festőkarton kék és fekete	1-25
Gyapju delén francia	1.15
Francia shotis	3-20
Sima poplin	1-76
Valódi nyerselyem	2-80
100 francia foulard	4-80
100 gyapju kolin	7-80
Bordáros voal	1-45

BÉKE-ÁRUHÁZ
Szent Anna-utca 5.

Öltött és darabos mész,
cement, kavics, gipsz, stukatornád, fedéllemezek, kőpor, cserép, valamint
száraz tűzifa
és l. o. külföldi
porosz és hazai szén
a legolcsóbb napi árban beszerezhető:
BARTHA tűzifa, szén és építkezési anyagtelepén
Debrecen, Ispótfly-u. 3/b. Tel. 7-85.

A debreceniek találkozóhelye
Budapest elsőrendű,
modern családi szállója az
SZÁLLODA

ISTVÁN KIRÁLY

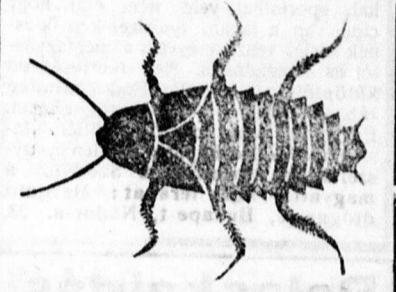
SZÁLLODA
VI., PODMANICZKY-UTCA 8. SZ.
Méréselt árak, figyelmes kiszolgálás, központi fűtés, lift, meleg vízszolgáltatás, modern és kényelmet nyújtó berendezés. A nyugati pályaudvar közelében.

Nyllttér

Urak! Hölgyek!
az összes előkelő fővárosi divatszinek festését és alkalmi női és férfi ruhák vegytisztítását készítem méréselt árak mellett.

Biró
Pestő és tisztító műintézet (Bikáudvar és Péterfia-u. 30.)
Aranyéremmel kitüntetve, 1926
Debrecen.

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

POLOSKÁT,
svábbogarat, patkányt egeret meglepő gyorsan kiirthat szabadalmazott irtószerral. nagyon olcsón kapható STERN festéküzletében, Piac-utca 10., Bikával szemben.

Grand Hotel Park

Nagyszálloda
BUDAPEST,

VIII. Baross-tér 10.
Telefon J. 330-82. és 330-83.

A főváros legnagyobb és legkényelmesebb szállodáinak egyike. 200 szobával, a keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben. Központi gázfűtés, állandó meleg és hideg vízszolgáltatás.

Szobák 3 pengőtől feljebb.
Kitünő konyha. — Fajborok. — Családi kávéház elsőrangú cigányzenével, nyári terrasszal.
Különtermek.

Hajdusági férfiruhaárúház

Piac-utca 67. szám Frohner-szálló épület

Pünkösd előtti árjegyzéke:

Gummikabátok	Férfi felöltők	Férfi öltönyök	Kék öltönyök	Különböző cikkek
18 pengőtől feljebb	Divat színű felöltő 32 P Vipkord felöltő több színben 56 " Egészen finom 88 "	Strappa öltöny sok színben 32 P Tartós jó szövettel, divat szabásban 56 " Vipkord öltöny 72 "	Divatos szabásban: 48 pengő 56 " 64 " 72 " 80 "	Strappa nadrág 6 P Lüszter kabát kék és fekete 44 " Gyermekruha 12 " Fiuruha 24 " Lengyel nadrág 20 "

Cimre kérjük ügyelni!

A lábapolás új módszere

Hatása bámulatos, kezelése egyszerű. Az egyetlen lábapó, mely mindenféle lábántalmat azonnal és tökéletesen megszüntet. Csodás hatását ezer köszönőlevél igazolja, mert nincs az a lábfej, legyen az izzáddással járó vagy égető érzés, pöfedség, lábák dagadása, hogy az egy kúra beartása után meg ne szűnjön. Hatásának titka, egyúttal óriási előnye zsíros tartalma, melynél fogva hatása állandó, nem igényel mindennapos kezelést. Kenje be csak egyszer lábát Csandaféle Podolal s lábizzadása azonnal megszűnt, lába visszanyeri rendes puhaságát, úde, friss lesz, járhat, dolgozhat, sportolhat vele nem érzi, hogy cipő van a lábán, tyukszemképződésnek elejét veszi, megvédi a megfagyástól és a tagadástól. Ne kísérletezzon különféle szerekekkel, a Podol minden lábántalmat biztosan megszüntet. Egy doboz ára 1 pengő 35 fillér, utasítás mellékelve. Kapható minden gyógyszerárban, drogueriában. Szetküldi a magyarországi lerakat: Margullit drogueria, Budapest, Nádor-u. 23.

Poloskairtást

vállalok felelősséggel helyben és vidéken a legolcsóbb árrakkal
Szücsné
hat. engedélyezett poloska-féregirtó.
Baross utca 1. szám.

Élsőrangú internátusok és nevelő-intézetek fiúk és leányok részére

Franciaország: Saint-Rafaél, a francia Rivierán, az örök tavasz országának mesés helyén, közvetlen a tengerparton (Nizza mellett).
Svájc: Lausanne és Montreux, a világhírű nevelővárosokban, a Genfi tó partján, 900 m. magasságban. (Lausanne világhírű egyeteme) Intenzív sportélet. Klimatikus gyógyhelyek.

Ausztria: Wien, az osztrák főváros gyönyörű vilátelepén, a középponttól 15 percre villamossal.

Magyarország: Budapest és Hűvösvölgy, elsőrangú intézetek, fiú- és leányotthonok.

Mindegyik intézet felvesz egyetemi, közép- és polg. iskolai, iparművészeti, zeneiskolai, leánykollegiumi, leánylyceumi továbbképző, varrnatulós stb. bennlakókat. Összes sportok, tanulmányi kirándulások. Bennlakó orvosnők. Szigorú felügyelet Napi 5-szöri kitünő étkezés: Saját sporttelepek. — Ellátási díj (bennfoglaltatik a tandíj is) külföldön 120 P. Budapest-en 100 P havonta. Más külön díj nincs. Külföldre mérsékelt tanulójegyek. A látogató szülők részére ugyane díjak mellett az intézetek dependanceiban kitünő penziók. Köztisztviselőknek, szegénysorsúaknak, egyetemi hallgatóknak kedvezmények. A fiuinternátusok díja 10 százalékkal olcsóbb.

Nyaralattási csoportok

Lausanneban (Svájc), Balaton szemesen és Hűvösvölgyben Havi díj 140 P.

Felvilágosítás, prospektus (válaszbélyeg): Pestalozzi internátus iroda, Budapest, VII. Arácska-u. 43. V. 32. (Lift.)

Nagyrabecsült hölgyeim és uraim! CSAK AZ UDVARBAN

Cím: olcsó maradék
32 BUDAPOST 32
Király-utca

Alapítva 1895.
méter kitünő minőségű divatos férfiföltönyzövet hozzávalóval együtt vagy 3 méter női vagy férfi felöltőszövet (K. 286 000) **22-88 Pengő**

U. m. schiffon vagy pamtvászon méterre 65 fillér, dejen vagy katon 79 fillér, sngin vagy kanavás 98 fillér, garsonált angol baizetok remek minálakkal P. 1.18. Selymfényű ott P. 1.52. selymes női szövet P. 1.65. szőkendő darabja 27 fillér, söröző 39 fillér, pohártörő vagy pöket töltőkész 64 fillér két méter hosszú fehérített kása tepelő darabja P. 3.50. leher vagy sánes szőke avróse P. 4.72. kása paplanlepedő P. 5.98. virágos vat apalan P. 12.72. díszes szőrfőzőny darabja P. 8.80. himzett női ing vagy nadrág P. 1.15. sánes rövid alsónadrág P. 1.68. köpper hosszú alsónadrág P. 2.85. dupigaleros sánes férfing P. 4.72. flanel takaró P. 3.90. Postal rendeléseket felkiismerően teljesítünk

Nem teljes a könyvtára

ha onnan hiányzik ez a hat könyv:

SHEEHAN PATRIK: Gray doktor vaksága. Irországi regény.

DR SZABÓ LÁSZLÓ: Az igazi Amerika. Megfigyelések az amerikai életből.

UJJ GYULA: A rádiumkirály. Utópisztikus regény.

JÖRGENSEN JÁNOS: Dánia Nagy asszonya.

DAUDET ALFONS: Jack Regény.

ZAHN ERNŐ: Intergand Albin.

A hat kötet kedvezményes ára erős vászonkötésben, aranyozással, tokban **csak 21.— pengő!**

3 pengős havi részletre!

Átvételkor 3 pengő fizetendő!

Tessék ezt kitélve, lenti címre elküldeni.

Palladis Rt.-nak Budapest, V., Akadémia-utca 10.

Ezennel megrendelem készpénzért a részletre

Név:

Foglalkozás:

Lakás:

1927..... hó..... n.

APROHIRDETESEK

LAKAS

4 SZOBÁS LAKÁST telépes nélkül keresek. Ajánlatokat lakber megjelölésével „URI CSALÁD” jelíggre a kiadoba kérek.

KÉT szoba, előszoba, konyha, mellékhelyiségek átadó. Cím a kiadoban, MODERN 2 szoba, konyha mellékhelyiségekkel kiadó. Vénkert, Domokos Lajos-utca 26. 105

AJÁNLAT

KIRÁLY KÁVÉI mégis a legjobbak, aromás, zamatos, a vevő előtt portólve, meleg állapotban kapható. Degenfeld-ter 11. sz. 157

SZALMA és filckalapok eredeti modellek után legszebbek, legolcsóbbak Maíta Annanál, Csemete utca 10. 902

FIGYELEM! 42 fillér (5250 korona) egy kiló finom felbarna hazikenyér. Bethlen-utca 76. Reszler, péküzlet. 374

TRÁGYÁT adok szalmaért. Cím a kiadoban.

ZÁLOGHÁZ Hunyadi-utca 14. Folyósít előnyös feltételek mellett kölcsönöket ékszekre, biciklikre, autókra, zongorára s mindenféle kereskedelmi áru. 538

PÉNZTÁRI vagy irodai alkalmazást keres „B” listás máv. pénztárkezlő. Cím a kiadoban.

KERESLET

BÁRTFA-FÜRDŐN, kics fekvésű, kifogástalanul tiszta magánvillában, nyaralásra egy, két- vagy több szobás lakosztályok igen jó árnyos áron, tetszés szerinti időre előjegyhezhető. Részletes tájékozás a Hajdúföld kiadóhivatala újan szerkeszhető. 709

BOCSKAY KERTBEN egy-két nyílas területet vennék épületei. — Horkay Debrecen, Boldogfalva-utca 19. szám. 96

BÉRESGAZDÁT Debrecen mellett fekvő, kb. 150 holdas birtokra június 15-re keresek. Csak jó ajánlólevéllel bíró, homoki gazdák jelentkezzenek, kik a béresekkel együtt dolgoznak. Részletezett bérigényt írásban a kiadoba kérem. 425

KERESEK július 1-re háromszoba, konyhás és fürdőszobás modern lakást a belváros közepén, lehetőleg a Kossuth-, Batthyány-, Szent-Anna-utcán vagy a főter közelében. Cím a kiadoban.

MEGVÉTELRE kerestetik forgalmas helyen 2-3 szobás ház, mellék helyiségekkel augusztus, esetleg szeptember 1-re. Beköltözhető, azonnal fizetendő. Ajánlatokat kérem „Vidéki” jelige alatt a kiadóhivatalba. 108

GYERMEKTELEN házaspár házmesternek Arany János-utca 33. alatt azonnal felvettetik.

Feketehegy Fürdő

Bad Schwarzenberg)
Klimatikus gyógyhely Hévíz és nyaralótelep 600 méter a tenger szine fölött.
Megnyitlik június hó 1-én
Pensio naponta háromszori étkezéssel Kc 20.—
Szobák Kc 8-tól 30-ig.
Spilaska Nova Vos (Igló) államáról saját autójáratok.
Állandó zene. Píve o'clock. Tenisz pálya.
Bővebb felvilágosításai és prospektusai szolgál az igazgatóság.

ELADÁS

KIVÁLÓ minőségű tégláink eladását megkezdettük. Építkezésekre olcsó kölcsönt nyújtunk. Alföldi Takarékpénztár Debrecenben. (Bika-szállóval szemben!) 443

ANGOL Zenith motorkerékpár Bosch világitással, üzembépes general javított állapotban eladó. Hungaria, Hunyadi-utca 11. 91

NAGYON szép estélyi ruha igen jó áron eladó. Burgondia-utca 3. 98

EPER olcsón eladó bármely mennyiségben, Kossuth-utca 39., házmesternél. 110

HAJTÓKOC SI, jégsekreány, tükör, gyermekocsi, gyermekszék és edények eladók. Bethlen-utca 35. 113

VEGYES

ÉRTESÍTÉS. Péterfia-utca 55. szám alatti Galambos-vendéglőt átvettettem. Ünneplés megnyitása Pünkösöd első napján lesz. Kitünő fajborok, duplamárciusi sör állandóan jégbehűtve, hideg és meleg ételek állanak a nagyérdemű közönség rendelkezésére. — Kitünő zene. Kérem a nagyérdemű közönség szíves pártfogását. Kiváló tisztelettel a vendéglős. 114

ELADÓ modern nyaraló

Bocskai-kerti 2024 négyszögöl prima szőlő 40 gyümölcsössele, 2 szoba, veranda, modern lakással, nyári konyha, az épület alapincéze, az ára

12 ezer pengő.

Erzsébet-utcán családi ház beköltözhető lakással 160 mltől eladó. —

A vételhez 100 millió elég.

Sestában, Andrassy-uton 437 négyszögöl szőlő 12 millióért eladó.

STEINER-IRODÁBAN,
Piac-utca 19. II. em. Telefon: 624

Ól mot vesz

lapunk kiadóhivatala
Piac-utca 59. sz.

HANGSZEREK:

Húzóharmonikák
Pengő 6.75 től
Hegedű Pengő 5.8 től
Klar netok P. 10.60 től
Gitárok P. 14.75 től
Gitárcitárok P. 13.20 től
Beszélőgépek 28 — től

Közvetlen szállítás a gyártási forrástól 14 ezer elismerőlevél! —
Külföldön magyar osztály: Kérje levelező lapot (melyre 16 fill. bélyeg ragasztandó) képes tájégyezéseket, melyet d jmentesen küldünk.

Meinel és Herold hangszergyár
Klingenthal 1480. szám. (Szászor

Bészler és Dávid vaskereskedés

a Kossuth-szobor mellett.
VASÁRUK. HÁZTARTÁSI CIKKEK. SZERSZÁMOK.
Nagy választék. Olcsó áruk.

Ha jól és olcsón akar vásárolni

munkaruhákat, dolgozóköpenyt, valamint fiú és gyermekruhát, TORNAVÁSZONNADRÁGOKAT, ne mulassza el saját érdekében a most megnyit

BLUM JENŐ

Tiszántuli munkásruháruházát
CSAPÓ-UTCA 99.

felkeresni. Soffőr- és kékmunkásruhákban nagyraktár, férfi divatkalapok 14 pengő helyett 650. Reklám árban adom, míg a készlet tart.